

1.

Термите, виното и любовта карат
живота да минава бързо.*

Латинска сентенция

Тя държи ръцете си вдигнати като при молитва, докато от тялото ѝ се издига пара. Легнала е по гръб, а топлата вода обгръща врата ѝ. Заобикалят я смях и женски гласове, какофония от звуци отеква сред каменните стени. Опитва се да ги разграничи един от друг, фокусира поглед върху пръстите на ръцете си, обръща ги, гледа как водата капе надолу по тях и парата се издига. Това може да са ръцете на всекиго, мисли си тя, могат да са на кого ли не. Но те принадлежат на Феликс.

Нечии други пръсти се вплитат в нейните, когато Виктория прекъсва мечтанията ѝ и я издърпва нагоре, вън от водата.

– Амара! Косата ти се е намокрила! Не можеш да лежиш така по гръб! – Ноктите на Виктория я драскат по скалпа, докато младата жена се опитва да спаси къдриците, които сега са полепнали по раменете на Амара. – Заприличали са на миши опашки. Как я мислеше?

* Термите (от гр. *термос* – „горещ“) са антични бани в класическа Гърция. В Древен Рим възникват по гръцки образец и стават център на обществения живот. – Б. р.

От нея струи безпокойство. Толкова много е заложено на този следобед, че сама не вярва на несъобразителността си.

– Не знам, аз...

– Не е чак толкова зле. – Амара се обръща към Дидо, която се е плъзнала насам, за да се присъедини към тях, и чието нежно лице е леко смръщено. – Едва се забелязва.

– Така или иначе мъжете не са тук заради косите ни – обажда се един не толкова дружелюбен глас. Драука, най-ценната сред жените на Симо, ги наблюдава от другата страна на тесния басейн. Тя се изправя във водата, повдига ръце и ги залюлява. Тъмните вълни на косата ѝ блестят като гарванова перушина. През извитите прозорци зад гърба ѝ морето изглежда плоско и сиво. Невъзможно е да не я гледа човек. Амара се сеца за статуята на Елена от Троя в Афидна, където е имала друго име, друг живот.

– Венера Помпейска! – възкликва Виктория и сграбчва ръката на Амара в преувеличено удивление. – Богинята върви между нас! О, закрийте очите ми от това великолепие! – Драука се намръщва, после отпуска ръце със силен плясък. Виктория се смее. – Все едно никоя друга няма чифт цици – казва, макар и не достатъчно силно, та Драука да я чуе.

– Но все пак е красива – отвърща Дидо, все още загледана в своята съперница. – И е идвала тук и преди, нали? Може би мъжете ще предпочетат нея и...

– С изключение на Драука, какво имат *те*, което ние да нямаме? – прекъсва я Виктория и мята язвителен поглед към трите придружителки на Драука. Те са заели по-голямата част от басейна, пръскат вода наоколо, смеейки се изкуствено поскоро от позъорство, отколкото от веселие. – Отдалеч си личи, че са кръчмарски момичета. Мария има ръце като на някой носач на носилка.

Предвид собствения им долен статус на проститутки от публичен дом, Амара не е съвсем сигурна, че имат право да им се подиграват. Вълчици*. Добре познатият възел се затяга в стомаха ѝ.

* В Древен Рим са наричали проститутките *lupa* (вълчица). – Б. пр.

– Чудя се какви ли ще бъдат мъжете – казва тя.

– Ще бъдат... – Виктория не довършва мисълта си, защото нещо зад Амара привлича вниманието ѝ. – Ей! – провиква се. – Пусни я! Махни се от нея!

Тя прецапва през водата към възрастна жена, която дърпа Креса за ръката и се опитва да я извлече от басейна. Виктория се вторачва в жената, която успява да издърпа мократа и отпусната на едната си страна Креса.

Жената се навежда напред и посочва към лицето на Виктория с изкривения си пръст.

– Феликс? Ти си на Феликс? – Никой не отговаря. Непознатата оглежда всички, както са се събрали на групичка. Беронис също е доплувала наблизко и наблюдава с увиснала от изумление уста.

– Курвите на Феликс – веднага вън! – Нетърпеливо настоява старицата и маха с ръка към вратата, давайки им знак да напуснат. Креса се опитва да протестира, но онази я бута по гръб. Амара по-скоро усеща, отколкото вижда, че всички те са в далечния край на басейна. – Курвите на Феликс – веднага вън – повтаря жената, насочвайки пръст към всяка една от тях. Когато никоя не се помръдва, тя сграбчва ръката на Амара. – Вън! Вън! – крещи тя. – Веднага се махайте.

Някакъв камък одира кожата на Амара, когато старицата рязко я дръпва към стената на басейна. Твърдите пръсти се впиват в меката плът на ръката над лакътя ѝ с изненадваща сила. Жената продължава да крещи и ги заплашва, че ще повика Вибо, ако бързо не се махнат. Името на управителя на термите най-накрая ги кара да се размърдат. Момичетата на Феликс се измъкват голи от водата и бързо се насочват към съседната стая, треперейки от рязката промяна на светлината и температурата. Водна каскада се плиска надолу към хладния басейн и звукът ѝ си съперничи с виковете на старата жена да побързат. Амара се подпира на ярката синя стена, за да не изгуби равновесие и да не падне, притискайки длан към рисунките на морски създания, а покрай главата ѝ се плъзва зейналата паст на огромна риба.

От тях петте единствено Виктория все още продължава да спори, когато стигат съблекалните на термите. Не са дошли по този път. Капаците на редица полирани дървени шкафчетата са изрисувани с любовници, отдадени на всяка възможна сексуална поза. Дрехите на жените са захвърлени в купчина на пода.

– Бързо, бързо! – настоява тяхната мъчителка и хвърля една наметка към Беронис, която изглежда все така зашеметена, както е била и в басейна. Амара няма нужда от повече подканяне. Тя се навежда и започва да рови в огромния куп, подава жълта тога на треперещата Дидо, която се тресе колкото от студ, толкова и от страх. За Дидо робството е нещо ново и всяко унижение е като удар с нож в сърцето. Само Виктория не бърза заникъде. Тя продължава да закопчава тогата си дълго след като всички останали са се облекли, вторачила изпълнения си с чиста омраза поглед в старицата. Когато Виктория най-последно отклонява очи, Амара вижда жената да прави знак против уроки.

Последно ръгване на кокалестия пръст между плешките на Амара и тя, заедно с останалите жени, е изтикана навън към вътрешния двор на термите. Ръмвящият дъжд мокри лицата им, а вятърът, напирал откъм морето, е студен. Стоят скупчени, а те и без това вече са мокри под тогите и наметките си. Амара се оглежда изненадана, че са сами, но после забелязва двама мъже, подслонили се под колонадата – двойка нелепи, тромави сенки, очертани на стената, изрисувана с нимфи и рози. Един от мъжете се запътва към тях с буреносно изражение на лицето. Трасо, управителят на Феликс.

– Какво е това? Какво се е случило? – Ръцете му са свити в юмруци, готови за бой. Амара отстъпва назад. Знае колко силно могат да удрят тези юмруци.

– Най-добре питай него – отвърща тя и посочва към другия мъж, останал в сенките. – Не е ли от хората на Симо?

– Някой се опитва да прецака Феликс – добавя Виктория, когато Трасо рязко се извърта на пети. – Жените на Симо ги

оставиха, а нас изхвърлиха още преди мъжете да пристигнат. Много удобно, не мислиш ли?

Трасо не я чака да довърши. Втурва се през двора, замахвайки към главата на другия мъж.

– Балбий! Кълна се, ще те убия! Проклет лъжец!

Балбий се навежда и избягва пълната сила на Трасовия юмрук, но все пак отнася удар по ухото, който го кара да залитне. Трасо сграбчва мъжа за раменете и забива глава в носа му. Балбий изревава, отскубва се от него и покрива с ръце окървавената си физиономия. Трасо отново го атакува и двамата мъже се стоварват на земята, разменят си удари, хапят и крещат.

– Феликс никак няма да хареса това – казва Беронис, посочвайки очевидното.

Амара хвърля кос поглед към Виктория в очакване на саркастичен коментар, но тя отклонява взор настрани.

На входа се вдига врява. Група мъже роби изхвърчат навън, карайки жените да се разпръснат настрани. Те притичват до двамата боричкащи се побойници и се опитват да ги разтърват, при което единият получава ритник в лицето. Вибо, управителят на термите, чиято внушителна фигура е обвита в зелена тога, също дотичва, пуфтейки. В бързината да стигне до мелето, той грубо отстранява с ръка Креса от пътя си.

– Престанете! – крещи той. – Иначе ще отговаряте пред господарите си за непокорството!

Двамата мъже най-после се раздалечават един от друг. Трасо се изправя първи, докато двама роби помагат на Балбий да си стъпи на краката.

– Да не се опитвате да ми затворите бизнеса? – иска им обяснение Вибо. – Сдавили сте се като улични псета на входа на заведението ми? Би трябвало да ви бичувам и двамата! – Балбий измърморва нещо, но Амара не успява да чуе какво казва. – Не ме интересува! – извиква Вибо. – Изчезвайте веднага и двамата. И си вземете парцаливите курветини с вас.

Жените не чакат втора покана. Прекосяват двора, преди Трасо да стигне до тях. Амара забелязва, че той накуцва. Бал-

бий може и да е пострадал по-лошо, но все пак е успял да му нанесе няколко здрави удара. Устната на Трасо е сцепена и той придържа едната си ръка. Никоя от тях не е достатъчно глупава да го попита как е.

Предвождани от Виктория, жените изкачват стъпалата към високата порта, но Беронис, която върви най-накрая, не е достатъчно бърза и не съумява да избегне един гневен плесник от Трасо. Знаят причината за избухването му. Това е прелюдия към яростта, с която ще ги посрещне Феликс, щом се приберат в бордея. Амара усеща надигания се в себе си страх като буца, заседнала в гърлото, която не успява да преглътне.

Да излезе на улицата, е като да се влее в бързотечаща река. Тя сграбчва ръката на Дидо и двете започват да си пробиват път през тълпите нагоре по хълма, водещ към портите на Форум. Калдъръмът е мокър и хлъзгав. Първия ден, когато пристигна в Помпей, Амара пак беше с Дидо. Макар да е било само преди няколко месеца, струва ѝ се, че е изминало много повече време. Тогава пътуваха заедно по същия този път, след като Феликс ги беше купил на пазара за роби в Путеоли. Времето под ясносиньото небе в края на октомври беше по-топло, отколкото е сега. Спомня си, че Феликс им купи зрели смокини за из път. Плодовете миришеха сладко, а когато ги разтвори, вътрешността им беше розова и свежа и лепнеше по пръстите ѝ. В онзи момент почти изпита щастие. Ако щастieto изобщо съществува в свят, където тя може да бъде купена и продадена. Амара все още е озадачена от онзи мил жест на Феликс. Тогава нямаше как да знаят колко нехарактерен е всъщност за него.

Мъж, понесъл тежък кош с риба на глава, се промъква покрай тях, извърщайки рамото си напред като таран, за да си пробие път през хората. Те тръгват след него в тъмнината под високия извит свод на един ечащ тунел, пътят става по-стръмен, а тълпата – още по-гъста. Амара поглежда назад към Креса, на чието лице е изписано примирение, докато влачи подпухналата Беронис нагоре по хълма. Трасо почти се е изгубил от поглед зад тях. Вероятно кракът доста го затруднява, иначе щеше

да наругае Беронис, задето се бави. Разбира се, Виктория се е откъснала напред. Единствена тя от петте момичета на Феликс е родом от този град и макар да е робиня, е част от това място по начин, по който никоя от тях няма да бъде.

Зад градските стени пътят става по-равен, но и по-мокър и обувките на Амара започват да джвакат и пропускат вода. Дидо ѝ помага да се качи на тротоара, където двама продавачи на платове започват да мрънкат, понеже трябва да им направят път. Мъж, окичен с гирлянди от мирта, дар за храма на Венера, се навира при тях.

– За вашата богиня? За любов? Две за един ас*. Цената е добра. Ще ви донесе късмет. – Поднесъл е листата толкова близо до лицето на Дидо, че тя инстинктивно вдига ръка да нагласи воала, който вече не носи.

С ръка Амара бута гирляндите настрана.

– Не.

Щом достигат Форумата, тълпата започва да се разрежда, погълната от обширното пространство. Застаналите на едно място амбулантни търговци карат водовъртежа от хора да се разбива в тях. Някои минавачи се поспират, за да разгледат или да се пазарят, други бързо ги подминават. В далечния край на площада е разположен храмът на Юпитер, от чиито стъпала се разнася благовоние на запален тамян. Сградата потръпва като в мараня заради топлината, преди пушекът да се разнесе към синята планина зад нея. Амара мисли за баща си, за начина, по който се усмихваше, когато тя го питаше дали вярва в боговете. *Историята съдържат в себе си сила, независимо дали вярваме в тях, или не.* Тя прогонва спомена за гласа му.

Останалите все още се оглеждат за Трасо. Дидо сочи към него, докато запотеният мъж си проправя път сред тълпата.

– Носът му да не е *нак* счупен? – пита Беронис. – Изглежда ужасно.

* Старинна римска, първоначално бронзова, а после медна монета. – Б. пр.

– По-ужасно от обикновено? Сигурна ли си? – обажда се Виктория. – Аз пък си мисля, че ударът на Балбий го е върнал на мястото му.

Беронис не схваща шегата.

– Не, той изглежда УЖАСНО! – настоява тя и повишава още повече глас, за да убеди останалите.

Креса поклаща глава.

– Ще те чуе.

Трасо ги настига и им се сопва да се размърдат и те тръгват в нишка през площада. Групичка моряци, най-вероятно тъкмо пристигнали на пристанището, подсвирват на минаващата Амара, а един показва с жестове какво му харесва. Тя му се усмихва, после свежда клепки. Мъжете се потупват един друг и се смеят.

Пътят, който води от Форума надолу по хълма, е залят с дъждовна вода, чиято повърхност е като разчупена мозайка от червено и жълто заради отраженията на боядисаните фасади по протежението му. Жените се заглеждат в няколко носачи, които с усилие газят през водата, заляла ги чак над коленете, докато товарът в носилката има късмета да се издига нависоко, скрит зад плътни завеси. Амара забелязва трупа на куче, вклинен между два издигнати камъка и придържан на мястото му единствено от тежестта на стичащата се вода. Сутрешният порой не е успял да отмие цялата мърсотия. Жените с мъка преминават по тротоара, завиват наляво в тясната уличка, която се извира покрай бордея. По-нататък улицата се стеснява, но тук и тълпата съвсем намалява.

Като дете Амара се наслаждаваше на мисълта, че се връща у дома в дъжда, че ще седне с майка си пред мангала, а прислужницата ще им донесе греяно вино с подправки, за да се стоплят. Но надвисналото туловище на публичния дом ни най-малко не ѝ дава усещането за завръщане въщи. Тук не я чака топла напитка – само Феликс и неговата ярост.

Те се скупчват покрай сградата, застават една до друга, притиснати към стената, на сушина под надвисналия балкон. Трасо изглежда почти толкова нервен, колкото са и те самите.

– Вие двете. – Той посочва към Виктория и Амара. – Доста се бяхте разприказвали в термите. Сега ще обясните всичко на Феликс.

Останалите се вмъкват вътре, а Дидо им хвърля разтревожен поглед през рамо. Виктория докосва здравата ръка на Трасо и накланя глава.

– Ще кажа на Феликс колко храбро се би – казва тя и поглежда нагоре към него с такава неподправена искреност, че Амара почти е готова да ѝ повярва. – Ти защити честта му. Това трябва да означава нещо.

Трасо не може да се насили да прояви благодарност към проститутка, но кимва леко. Поглежда към Амара, очевидно очаквайки и тя да постъпи по подобен начин, но на нея не ѝ хрумва нищо умилително за казване. Виктория я гледа настоятелно и очите ѝ се разширяват от тревога.

– Да – успява да произнесе най-накрая и кима на Трасо. – Ти беше. Много смел. – Гръцкият ѝ акцент е още по-силен заради страха.

Трасо чука на дървената врата, която води към стайте на Феликс над бордея. Отваря им Парис – вечно киселото му изражение е увенчано с една непрекъсната дебела вежда. Застанала в коридора, Амара усеща повей от латрината*, скрита под тъмното стълбище. Преди изпитваше жал към Парис заради самотата на младия му живот, сновейки между обслужването на клиенти в публичния дом долу и търкането на пода на господаря му тук горе. Но Парис не показва никакви индикации, че желае да е в компанията на вълчиците, нито пък тяхното приятелство.

– Феликс – обажда се Трасо и го отправя нетърпеливо с ръка.

– Той е с клиент и ще трябва да почакаете.

Парис се обръща и тръгва нагоре по стълбите. Те го следват до тесния покрит балкон, който обикаля около жилището на Феликс. Начинът, по който терасата огражда стайте на госпо-

* Латрина (лат. *latrina*) – отходно място; тоалетна. – Б. р.

даря ѝ, карат Амара да си мисли за паяжина на паяк, която бавно те отвежда все по-навътре, но никога не достига до центъра ѝ. Тя успява да чуе непознат мъжки глас, но той е твърде слаб, за да различи думите. Все пак дочува една фраза: *да ти платя*. Парис им дава знак да продължат към малката приемна.

Трасо се отпуска тежко на пейката до мангала и почти не оставя място за жените, които сядат от двете му страни. Свиват се до него. Балконът пропуска дневната светлина, но също така и студения въздух. Топлината от огъня се усеща едва-едва. Сърцето на Амара бие учестено. Мисълта, че точно в този момент надолу по коридора Феликс изцежда последните останали пари на някой длъжник, хич не ѝ помага. Трасо се е вторачил като хипнотизиран право напред в малките пламъци до краката си. Тя може да усети страха, който струи от него.

Амара се заглежда в стената. Тук няма игриви нимфи и любовници. Всичко е боядисано в черно-бели геометрични мотиви. Острите линии се пречупват и пресичат в безкраен лабиринт, който е трудно да проследиш, без да ти се замае главата.

Те сядат и чакат, без да разговарят, и времето се проточва. Започва да вали още по-силно, водата барабани по покрива. При всичкия този шум е невъзможно да каже дали Феликс и клиентът му все още преговарят. После Амара вижда приведена фигура, която излиза от вратата, чува как човекът изтрополява надолу по стълбите. Никой не помръдва от пейката.

Парис подава глава през вратата.

– Най-добре влизайте.

Трасо се изправя и минава бързо покрай него. Амара и Виктория го последват.